

Bruksela, dnia 24 października 2010 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 76/2010

SPRAWOZDANIE GRUPY ZADANIOWEJ PRZEWODNICZĄCEGO

VAN ROMPUYA DS. ZARZĄDZANIA GOSPODARCZEGO

"Szczególna uwaga" ws. uwzględnienia OFE przy obliczaniu długu i deficytu

Ze "szczególną uwagą" ma być traktowany polski postulat uwzględnienia przy obliczaniu długu i deficytu kosztów reform emerytur na korzyść krajów, które je przeprowadziły - głosi raport grupy kierowanej przez szefa Rady Europejskiej Hermana Van Rompuya.

“Specific attention should be paid to the impact of pension reforms in the implementation of the SGP, such as the setting up of a mandatory second pillar, on debt and the deficit”.

„Szczególna uwaga powinna być przywiązywana do wpływu - przy stosowaniu procedury nadmiernego deficytu - reform emerytalnych, takich jak ustanowienie obowiązkowego drugiego filaru, na dług i deficyt publiczny” - głosi opublikowany w dniu 21 października br. raport grupy task force złożonej z ministrów finansów "27", powołanej do opracowania ram wzmocnienia dyscypliny finansowej i zarządzania gospodarczego w UE.

Polska wciąż chce przekonywać, że należy zależeć sposób, by sprawiedliwie porównywać sytuację krajów, które nie przeprowadziły reformy emerytalnej i tych, które taki krok podjęły. Okazją będzie najbliższy szczyt 28-29 października w Brukseli, na którym szefowie państw i rządów mają przyjąć ramy wzmocnienia dyscypliny budżetowej w UE - na podstawie raportu task force.

Według rządu, obecna metodologia liczenia długu jest krzywdząca dla krajów, które jak Polska przeprowadziły reformę emerytur. Na ostatnim spotkaniu grupy task force w dniu 18 października br. w Luksemburgu minister finansów **Jacek Rostowski** wyraził oczekiwanie,

że Komisja Europejska wyjdzie bardziej naprzeciw polskim postulatom ws. uwzględnienia OFE niż to zrobiła w propozycjach legislacyjnych z 29 września. Środki te zostały przedstawione w sprawozdaniu nr 67 z dnia 29 września br., na temat „Wzmocnienie zarządzania gospodarczego w Unii Europejskiej”, które znajduje się na stronie Senatu RP:

<http://www.senat.gov.pl/k7/ue/inne/2010/067.pdf>

„Te, które w tej chwili KE złożyła, są dla nas daleko niewystarczające” - powiedział minister Rostowski. Chodzi o proponowany wzrost dozwolonego pułapu deficytu z 3 do 4 proc. PKB przy podejmowaniu decyzji o otwarciu procedury nadmiernego deficytu a także 5-letni okres przejściowy na odliczanie w sposób degresywny od długu kosztów reformy emerytalnej: 80 proc. w pierwszym roku, 60 proc. w drugim etc. Minister Rostowski kilkakrotnie podkreślał wcześniej, że postulat dotyczący OFE jest częścią pakietu reform i od jego uwzględnienia Polska będzie uzależniać zgodę na inne elementy.

“The financial crisis and the more recent turmoil in sovereign debt markets have clearly highlighted challenges in the European Union’s economic governance. To address these challenges, a fundamental shift in European economic governance is needed, commensurate to the degree of economic and financial integration already achieved through the monetary union and the internal market”.

„Kryzys finansowy oraz niedawne zawirowania na rynku długów państwowych jasno pokazały wyzwania w zakresie zarządzania gospodarczego w UE. By stawić im czoło, potrzebna jest zasadnicza zmiana w zarządzaniu gospodarczym, proporcjonalna do stopnia gospodarczej i finansowej integracji osiągniętej poprzez unię walutową i rynek wewnętrzny” - głosi raport.

Zakłada on przede wszystkim wzmocnienie unijnego Paktu Stabilności i Wzrostu. Niesubordynowanym członkom strefy euro będą groziły sankcje finansowe w ramach procedury nadmiernego deficytu. Jednak pod naciskiem Francji i ustępstwach ze strony Niemiec opowiadających się wcześniej za jak największą dyscypliną, sankcje będą nakładane dopiero po wykorzystaniu przez kraj półrocznego okresu na rozpoczęcie naprawy finansów (według raportu okres może być skrócony do trzech miesięcy, jeśli KE uzna sytuację za szczególnie niebezpieczną).

Procedura będzie groziła nie tylko, jak dotychczas, kiedy deficyt przekroczy 3 proc. PKB, lecz także gdy będzie niższy, ale jego redukcja będzie niewystarczająca, oraz w przypadku, gdy sam dług przekroczy 60 proc. i nie będzie ograniczany w wystarczającym tempie (jak to dokładnie obliczyć - pozostaje do ustalenia).

Sankcje finansowe mają polegać na składaniu oprocentowanych depozytów, które przekształcane są w depozyty nieoprocentowane, aż w końcu konfiskowane jako grzywny. KE domaga się nawet 0,2 proc. PKB. Ma to następować na wniosek KE, który uważa się za

przyjęty, chyba że ministrowie finansów "27" odrzucą go kwalifikowaną większością głosów. Zdaniem Van Rompuy, ten mechanizm, choć odłożony w czasie, oznacza niemal pełny automatyzm sankcji. Ponadto będzie więcej nacisku na kraje w postaci zaleceń, misji z udziałem Europejskiego Banku Centralnego i ogłaszanych publicznie raportów KE. Szef EBC **Jean-Claude Trichet** zdystansował się od raportu, uznając, że jest zbyt mało ambitny.

Sankcje finansowe mają obejmować na razie tylko kraje strefy euro, bo na tyle pozwala Traktat z Lizbony. Natomiast w przyszłości wszystkim krajom UE mają grozić kary w postaci odbierania unijnych funduszy. Zdaniem prawników Rady UE ten sposób karania krajów nie wymaga zmiany traktatów, bo wystarczy znowelizować rozporządzenia dotyczące przydzielania funduszy rolnych czy strukturalnych.

“In a second stage, strengthened enforcement measures need to be implemented for all EU Member States, except the UK as a consequence of Protocol 15 of the Treaty, as soon as possible, and at the latest in the context of the next Multi-annual Financial Framework. [...] The scope should be as broad as possible and the setting up must ensure a level playing field and equal treatment between Member States.”

„W drugim etapie, jak najszybciej, a najpóźniej w kontekście kolejnych wieloletnich ram budżetowych (tzn. po roku 2013), środki zostaną rozszerzone na wszystkie kraje (poza Wielką Brytania, w konsekwencji zapisów protokołu 15), przez uzależnienie szeregu wydatków UE od zgodności z Paktem Stabilności i Wzrostu” - głosi raport. Dodaje, że „ich zakres powinien być tak szeroki jak to możliwe i musi zapewniać równe reguły i równe traktowanie krajów członkowskich”.

W ślad za kompromisem niemiecko-francuskim zawartym 18 października br. w Deauville, raport zapowiada prace nad stałym antykryzysowym systemem ratowania krajów strefy euro po wygaśnięciu obecnego 3-letniego mechanizmu powołanego po kryzysie w Grecji. Rząd w Berlinie długo był temu przeciwny, obawiając się nadmiernego obciążenia niemieckiego podatnika, ustąpił jednak pod naciskiem Francji.

Angela Merkel i Nicolas Sarkozy zaproponowali też, by do 2013 r. zmienić traktaty UE, przewidując zawieszenie prawa głosu kraju, który "poważnie naruszy" zasady unii gospodarczo-walutowej.

“The setting-up of a crisis resolution framework requires further work. As it may imply a need for Treaty changes, depending on its specific features, it is an issue for the European Council. The European Council may, in addition, examine other open issues, such as the suspension of voting rights”.

„Ustanowienie ram rozwiązywania kryzysów wymaga dalszej pracy. Ponieważ może pociągać za sobą zmianę traktatu, sprawa należy do Rady Europejskiej. Może ona,

dodatkowo, zastanowić się nad innymi otwartymi kwestiami, takimi jak zawieszenie prawa głosu” - głosi na ten temat raport.

Ministrowie finansów zgodzili się na inny nowy element unijnych ram nadzoru gospodarczego: procedurę nadmiernego zaburzenia równowagi gospodarczej. Będzie ona obejmować regularnie prowadzoną ocenę ryzyka zaburzeń równowagi, opierającą się na zestawie różnych gospodarczych wskaźników. Jeśli KE uzna, że jest ryzyko funkcjonowania unii gospodarczo-walutowej, Rada UE ma przyjmować zalecenia i wszczynać procedurę karną, która dla krajów strefy euro i w tym przypadku może zakończyć się sankcjami.

Opracowała:
dr Magdalena Skulimowska¹

Załączniki:

- 1. Raport: *Strengthening Economic Governance in the EU. Report of the Task Force to the European Council*, 21 października 2010 r.**

http://consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/117236.pdf

- 2. Sprawozdanie: *Why the Task Force proposals will make the European economies more crisis proof* – Factsheet on the surveillance procedures in the EU**

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/117253.pdf

---

¹ Na podstawie sprawozdania Grupy Zadaniowej oraz informacji prasowych KE i PAP.